

อิทธิพลคั่นกลางของการมุ่งเน้นเชิงกลยุทธ์ของผู้ประกอบการในการถ่ายทอดทุนทางปัญญาสู่ผลการดำเนินงานของธุรกิจรับเหมาก่อสร้างอาคารที่ไม่ใช่ที่พักอาศัยและสาธารณูปโภคเกี่ยวกับน้ำมันและก๊าซ

THE INFLUENCE OF STRATEGIC FOCUS OF ENTREPRENEUR IN TRANSFERRING OF INTELLECTUAL PROPERTY TOWARDS THE JOB PERFORMANCE OF CONSTRUCTION BUSINESSES THAT ARE NOT RESIDENCE AND PUBLIC UTILITIES IN PETROLEUM AND GAS.

ศรายุทธ ราคาแก้ว¹, ธัญนันท์ บุญอยู่²

¹นักศึกษาปริญญาโท, หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

²อาจารย์, ประจำหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาปัจจัยเชื่อมโยงที่มีอิทธิพลคั่นกลางของการมุ่งเน้นเชิงกลยุทธ์ของผู้ประกอบการในการถ่ายทอดทุนทางปัญญาสู่ผลการดำเนินงานของธุรกิจรับเหมาก่อสร้างอาคารที่ไม่ใช่ที่พักอาศัยและสาธารณูปโภคเกี่ยวกับน้ำมันและก๊าซ และ (2) ศึกษาการมุ่งเน้นเชิงกลยุทธ์ของผู้ประกอบการเป็นปัจจัยคั่นกลางระหว่างทุนทางปัญญาและผลการดำเนินงานธุรกิจรับเหมาก่อสร้างอาคารที่ไม่ใช่ที่พักอาศัยและสาธารณูปโภคเกี่ยวกับน้ำมันและก๊าซ กลุ่มประชากรที่เป็นผู้ประกอบการธุรกิจรับเหมาก่อสร้างในจังหวัดระยองที่จดทะเบียนกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 156 บริษัท โดยได้เลือกศึกษากลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ประกอบการในธุรกิจรับเหมาก่อสร้างอาคารที่ไม่ใช่ที่พักอาศัยและสาธารณูปโภคเกี่ยวกับน้ำมันและก๊าซจำนวน 156 คน การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามและวิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ตัวแบบสมการโครงสร้างโดยใช้โปรแกรม PLS Graph 3.0

ผลการวิจัยเชิงปริมาณ พบว่าปัจจัยทุนทางปัญญาของธุรกิจรับเหมาก่อสร้างอาคารที่ไม่ใช่ที่พักอาศัยและสาธารณูปโภคเกี่ยวกับน้ำมันและก๊าซ มีความสำคัญในภาพรวมทั้งหมด มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยพบว่า ทุนทางปัญญาด้านทุนมนุษย์ที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องนำทักษะและความชำนาญเฉพาะด้าน เข้ามาใช้เพื่อพัฒนาคนและพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง สำหรับปัจจัยการมุ่งเน้นเชิงกลยุทธ์ของผู้ประกอบการมีความสำคัญในภาพรวมทั้งหมด มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก มีความเห็นว่าสถานประกอบการมีการประเมินผลการปฏิบัติงานในด้านเทคโนโลยีด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ในกิจการอย่างต่อเนื่องทุกปี และปัจจัยผลการดำเนินงานขององค์กรโดยรวมรายด้าน

Corresponding Author

E-mail: thanyanan7@gmail.com

มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยมีความเห็นว่า สถานประกอบการมีการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและปรับปรุงการให้บริการใหม่ๆ ให้สอดคล้องกับความต้องการของลูกค้า

ผลการวิเคราะห์ตัวแบบสมการโครงสร้าง พบว่า ทูทางปัญญา มีอิทธิพลต่อการมุ่งเน้นเชิงกลยุทธ์ของผู้ประกอบการ ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ข้อมูลเชิงประจักษ์สนับสนุนสมมติฐานการวิจัย ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 มีค่าเท่ากับ 0.908 ($t = 33.658$) ในขณะที่การมุ่งเน้นเชิงกลยุทธ์ของผู้ประกอบการมีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานขององค์กร ข้อมูลเชิงประจักษ์สนับสนุนสมมติฐานการวิจัย ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 มีค่าเท่ากับ 0.903 ($t = 13.100$) และ ทูทางปัญญา มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานขององค์กร ข้อมูลเชิงประจักษ์สนับสนุนสมมติฐานการวิจัย ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 มีค่าเท่ากับ 0.835 ($t = 0.480$) สมมติฐานการวิจัยเรื่อง “อิทธิพลคั่นกลางของการมุ่งเน้นเชิงกลยุทธ์ของผู้ประกอบการในการถ่ายทอดทุนทางปัญญาสู่ผลการดำเนินงานของธุรกิจรับเหมาก่อสร้างอาคารที่ไม่ใช่ที่พักอาศัยและสาธารณูปโภคเกี่ยวกับน้ำมันและก๊าซ” ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ผลการทดสอบอิทธิพลทางอ้อมเชิงบวกของการมุ่งเน้นเชิงกลยุทธ์ของผู้ประกอบการ ที่เชื่อมโยงอิทธิพลของทุนทางปัญญาสู่ผลการดำเนินงานขององค์กร มีค่าช่วงความเชื่อมั่นไม่คลุม 0 เอาไว้ แสดงว่า อิทธิพลทางอ้อมอยู่ในช่วง 0.7108-0.8809 จึงสรุปได้ว่า เส้นทางผลคูณสัมประสิทธิ์เส้นทางของการมุ่งเน้นเชิงกลยุทธ์ของผู้ประกอบการเป็นปัจจัยคั่นกลางที่เชื่อมโยง อิทธิพลของทุนทางปัญญาสู่ผลการดำเนินงานขององค์กร มีค่าอิทธิพลทางอ้อม เชิงอนุกรมไม่เท่ากับ 0

คำหลัก: ทุนทางปัญญา, การมุ่งเน้นเชิงกลยุทธ์ของผู้ประกอบการ, ผลการดำเนินการขององค์กร

Abstract

This research aims to study (1) Study the influencing factor that have intermediate influence to Entrepreneurial Orientation in transferring of Intellectual Capital to the performance of Non-Residential Building and Oil & Gas Utility Subcontracting Business (2) study Entrepreneurial Orientation that is influencing factor between Intellectual Capital to the performance of Non-Residential Building and Oil & Gas Utility Subcontracting Business. Sample are Entrepreneurs of Subcontracting Business in Rayong Province that registered with Department of Business Development, Ministry of Commerce total 156. The sample were selected are 156 Entrepreneurs of Non-Residential Building and Oil & Gas Utility Subcontracting Business. This research is Quantitative Research, materials for research are Questionnaire and analyzed by Average, Standard Deviation and Structural Equations analyzed by using PLS Graph 3.0 Program.

The Quantitative Research result is Intellectual Capital factor of the performance of Non-Residential Building and Oil & Gas Utility Subcontracting Business, average value is high level, by the Human Capital is particularly necessary to apply specific skill & expertise for continuous development on human and work. For Entrepreneurial Orientation, average value is high level, the opinion is Entrepreneur has been evaluating the performance of technology, technology and

innovation in the business continuously every year. And Business Performance, also average value is high level, the opinion is Entrepreneur has analyzed performance and improved servicing to meet customer's need.

The results of the structural equation analysis showed that Intellectual Capital influence Entrepreneurial Orientation, the result of Hypothesis showed that Empirical Data support hypothesis at Statistically Significant Level 0.01 value is 0.908 ($t = 33.658$). While Entrepreneurial Orientation Influence Business Performance, Empirical Data support hypothesis at Statistically Significant Level 0.01 value is 0.903 ($t = 13.100$). And Intellectual Capital Influence Business Performance, Empirical Data support hypothesis at Statistically Significant Level 0.01 value is 0.835 ($t = 0.480$). Hypothesis for research "The Intermediate Influence of Entrepreneurial Orientation in transferring Intellectual Capital to the performance of Non-Residential Building and Oil & Gas Utility Subcontracting Business" the result of Hypothesis showed that indirect influence of Entrepreneurial Orientation that transferring Intellectual Capital's influence to Business Performance, the Confidence Interval Value not covers 0 value (the value is between 0.7108-0.8809) so we able to conclude that, Path Coefficient of Entrepreneurial Orientation is Intermediate Influence which transfer Intellectual Capital's Influence to Business Performance, the Indirect Influence serial not no equal to 0

Keywords: Intellectual Capital, Entrepreneurial Orientation, Business Performance

1. บทนำ

ธุรกิจรับเหมาก่อสร้างเป็นธุรกิจสำคัญของอุตสาหกรรมก่อสร้างอันเป็นอุตสาหกรรมหลักของประเทศงานก่อสร้างเป็นศูนย์รวมของบุคคลหลายอาชีพ ได้แก่ สถาปนิก วิศวกร ช่างเทคนิค จุดประสงค์หลักอยู่ภายใต้เงื่อนไขที่วางไว้ เพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมายการบริหารของทีมงานที่มีประสิทธิภาพจะสามารถอยู่รอดได้ ปัญหาของธุรกิจก่อสร้าง ได้แก่ สภาพแวดล้อมการดำเนินงานรวมถึงสภาวะการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นต่อเนื่องอย่างรุนแรง และการแข่งขันแบบทับซ้อน การบริหารจัดการไม่มีอาจทำให้ขาดทุนและล้มเหลว

ในโลกของธุรกิจนั้นธุรกิจการรับเหมาก่อสร้างนับเป็นธุรกิจที่สำคัญอย่างหนึ่งของอุตสาหกรรมก่อสร้างอันเป็นอุตสาหกรรมหลักของประเทศเป็นที่ทราบกันดีว่า

งานก่อสร้างเป็นงานที่เป็นศูนย์รวมของบรรดาบุคคลในหลาย ๆ สาขาอาชีพ อาทิเช่น สถาปนิก วิศวกร ช่างเทคนิคต่าง ๆ โดยอาศัยการผสมผสานระหว่างเทคนิคต่าง ๆ ในงานก่อสร้างมาประกอบเข้ากันกับหลักการบริหารงานก่อสร้าง โดยมีจุดประสงค์ให้สำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้โดยให้อยู่ภายใต้เงื่อนไขที่ได้วางไว้ ซึ่งผู้ที่มีบทบาทสำคัญอย่างมากในการจะทำงานให้สำเร็จดังนั้นการมีทีมงานในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและสามารถผลิตผลงานที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานตามความต้องการของเจ้าของงานนั้นล้วนแต่เป็นสิ่งจำเป็นต่อการดำรงสถานะภาพของบริษัทก่อสร้างถ้าทีมงานฝ่ายบริหารสามารถทำการบริหารได้ดีมีประสิทธิภาพบริษัทนั้นก็สามารถคงอยู่ได้จึงจำเป็นที่จะต้องทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานก่อสร้างเพื่อให้ผู้บริหาร

สามารถเตรียมแนวทางในการบริหารให้แล้วเสร็จตามระยะเวลาที่กำหนดโดยควบคุมให้ต้นทุนการก่อสร้างอยู่ในกรอบของงบประมาณที่กำหนดไว้ถ้าผู้ดำเนินการก่อสร้างกำหนดแผนงานไว้อย่างรัดกุมและมีการควบคุมอย่างรอบคอบก็จะทำให้ไม่เกิดความเสี่ยงต่อข้อผิดพลาดโดยอาศัยหลักของการบริหารการก่อสร้างที่ดี และการวางแผนงานเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับงานก่อสร้าง เพราะเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดเวลา กำหนดทรัพยากร และกำหนดวิธีการปฏิบัติงานซึ่งในการก่อสร้างจะมีกิจกรรมหลักของการวางแผนงาน (พนม ภัย หนาย และคนอื่น ๆ, 2542, หน้า 36) ปัจจุบันองค์กรต่างๆ ในภาคธุรกิจต้องเผชิญกับสถานะความไม่แน่นอนของสภาพแวดล้อมการดำเนินงานซึ่งรวมถึงสถานะการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องกะทันหันรุนแรงและการแข่งขันที่ซับซ้อนขึ้น ธุรกิจอุตสาหกรรมก่อสร้างก็เช่นเดียวกันที่จะต้องได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวโดยเฉพาะกระแสการเปลี่ยนแปลงโลกาภิวัตน์ ประกอบกับผลของวิกฤตเศรษฐกิจ บริษัทที่จะสามารถพ่วงกิจการหรือประกอบธุรกิจให้สามารถยืดหยุ่นอยู่ได้จึงจำเป็นที่จะต้องมีการบริหารจัดการในงานหรือโครงการที่ดีมีประสิทธิภาพเท่านั้นจึงจะสามารถแข่งขันกับคู่แข่งต่าง ๆ ในตลาดได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อบริษัทรับเหมาก่อสร้างได้รับงานหรือโครงการมาแล้วหากมีการบริหารจัดการที่ไม่ดี ผลตอบแทนหรือเป้าหมายที่บริษัทตั้งไว้คือผลกำไรอาจได้รับน้อยลงหรือในบางครั้งอาจถึงภาวะการณ์ขาดทุนหรือล้มเหลวของโครงการซึ่งจะส่งผลถึงสถานะภาพความมั่นคงและการเจริญเติบโตของบริษัทต่อไปในอนาคต

“จากบริบทเพื่อให้ผู้ประกอบการธุรกิจรับเหมาก่อสร้างอาคารที่ไม่ใช่ที่พักอาศัยและสาธารณูปโภคเกี่ยวกับน้ำมันและก๊าซ ใช้หลักวิชาและความชำนาญจากทุนทางปัญญาในการจัดการธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง โดยที่จำเป็นจะต้องมีหลักการบริหารจัดการในโครงการ

ก่อสร้างในเชิงรุก มุ่งเน้นกระบวนการสร้างสรรค์ และสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ ที่มีเอกลักษณ์ที่ตรงตามมาตรฐานและลดการเผชิญกับความเสี่ยงจากคู่แข่งในธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง จากการสร้างความสัมพันธ์ที่เชื่อมโยงระหว่างสมาชิกในองค์กร และระหว่างสมาชิกกับบุคคลภายนอกให้เกิดเป็นผลิตภาพที่มีความสามารถในการใช้ทรัพยากรขององค์กรที่มีอยู่ให้เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผล ก่อให้เกิดความสามารถในการทำกำไรขององค์กร และมีคุณค่า (valuable) ทำให้เกิดมูลค่าเพิ่มกับลูกค้า”

ดังนั้นจากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาข้างต้นทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษา “อิทธิพลคั่นกลางของการมุ่งเน้นเชิงกลยุทธ์ของผู้ประกอบการในการถ่ายทอดทุนทางปัญญาสู่ผลการดำเนินงานของธุรกิจรับเหมาก่อสร้างอาคารที่ไม่ใช่ที่พักอาศัยและสาธารณูปโภคเกี่ยวกับน้ำมันและก๊าซ” โดยจากการศึกษางานวิจัยพบว่า ปัจจัยทุนทางปัญญา การมุ่งเน้นเชิงกลยุทธ์ของผู้ประกอบการ และผลการดำเนินงานขององค์กร โดยจะศึกษาประเด็นที่ว่า มีปัจจัยใดบ้างหรือไม่ที่ทำหน้าที่เป็นปัจจัยเชื่อมโยงที่นำไปสู่ผลการดำเนินงานของธุรกิจรับเหมาก่อสร้างอาคารที่ไม่ใช่ที่พักอาศัยและสาธารณูปโภคเกี่ยวกับน้ำมันและก๊าซและเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสาเหตุกับตัวแปรผลลัพธ์ที่มีค่าสูงมากจนเป็นที่น่าสงสัยว่า จะต้องมีการมีปัจจัยแฝงเข้ามาแทรกกลางระหว่างตัวแปรสาเหตุกับตัวแปรผลลัพธ์ที่จะทำให้เส้นทางความสัมพันธ์มีค่าลดลงอย่างสมเหตุสมผล (มนตรี พิริยะกุล, 2558, หน้า 24) เพื่อก่อให้เกิดการมุ่งเน้นเชิงกลยุทธ์ของผู้ประกอบการในการถ่ายทอดทุนทางปัญญาสู่ผลการดำเนินงาน

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 ศึกษาปัจจัยเชื่อมโยงที่มีอิทธิพลคั่นกลางของการมุ่งเน้นเชิงกลยุทธ์ของผู้ประกอบการในการถ่ายทอดทุนทางปัญญาสู่ผลการดำเนินงานของธุรกิจรับเหมาก่อสร้างอาคารที่ไม่ใช่ที่พักอาศัยและสาธารณูปโภคเกี่ยวกับน้ำมันและก๊าซ

2.2 ศึกษาการมุ่งเน้นเชิงกลยุทธ์ของผู้ประกอบการเป็นปัจจัยคั่นกลางระหว่างทุนทางปัญญาและผล การดำเนินงานธุรกิจรับเหมาก่อสร้างอาคารที่ไม่ใช่ที่พักอาศัยและสาธารณูปโภคเกี่ยวกับน้ำมันและก๊าซ

3. สมมติฐานของการวิจัย

ผลจากการทบทวนวรรณกรรมผู้วิจัยสามารถสรุปออกมาได้เป็นสมมติฐาน ดังนี้

3.1 สมมติฐานที่ 1 ทุนทางปัญญา มีอิทธิพลทางตรงต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจรับเหมาก่อสร้างอาคารที่ไม่ใช่ที่พักอาศัยและสาธารณูปโภคเกี่ยวกับน้ำมันและก๊าซ

3.2 สมมติฐานที่ 2 ทุนทางปัญญามีอิทธิพลทางตรงต่อการมุ่งเน้นเชิงกลยุทธ์ของผู้ประกอบการธุรกิจรับเหมาก่อสร้างอาคารที่ไม่ใช่ที่พักอาศัยและสาธารณูปโภคเกี่ยวกับน้ำมันและก๊าซ

3.3 สมมติฐานที่ 3 การมุ่งเน้นเชิงกลยุทธ์ของผู้ประกอบการ มีอิทธิพลทางตรงต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจรับเหมาก่อสร้างอาคารที่ไม่ใช่ที่พักอาศัยและสาธารณูปโภคเกี่ยวกับน้ำมันและก๊าซ

3.4 สมมติฐานที่ 4 การมุ่งเน้นเชิงกลยุทธ์ของผู้ประกอบการเป็นปัจจัยคั่นกลางที่เชื่อมโยงอิทธิพลต่อทุนทางปัญญาสู่ผลการดำเนินงานของธุรกิจรับเหมาก่อสร้างอาคารที่ไม่ใช่ที่พักอาศัยและสาธารณูปโภคเกี่ยวกับน้ำมันและก๊าซ

4. ขอบเขตของการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่วางไว้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

4.1 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้กำหนดขอบเขตด้านประชากร คือผู้ประกอบการธุรกิจรับเหมาก่อสร้างอาคารที่ไม่ใช่ที่พักอาศัยและสาธารณูปโภคเกี่ยวกับน้ำมันและก๊าซ ในจังหวัดระยองที่จดทะเบียนกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้ากระทรวงพาณิชย์ ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 156 บริษัท จำนวน 100 คน โดยผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างใช้สูตรคำนวณตามแนวคิดของ การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการของ มนตรี พิริยะ (2553, หน้า 5) ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงไปที่พนักงานในธุรกิจรับเหมาในจังหวัดระยอง

4.2 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้อิทธิพลคั่นกลางของการมุ่งเน้นเชิงกลยุทธ์ของผู้ประกอบการในการถ่ายทอดทุนทางปัญญาสู่ผลการดำเนินงานของธุรกิจรับเหมาก่อสร้างอาคารที่ไม่ใช่ที่พักอาศัยและสาธารณูปโภคเกี่ยวกับน้ำมันและก๊าซโดยมุ่งเน้น

4.2.1 ตัวแปรต้น คือ

ทุนทางปัญญา ประกอบด้วย ทุนมนุษย์ (Human Capital-HC) และทุนเชิงความสัมพันธ์ (Relational Capital-RC) ตามแนวคิด Wang (2012)

4.2.2 ตัวแปรคั่นกลาง คือ

การมุ่งเน้นเชิงกลยุทธ์ของผู้ประกอบการ ประกอบด้วย สมรรถนะด้านนวัตกรรมการบริหารจัดการ (Innovativeness - IN) การกล้าเผชิญกับความเสี่ยง (Risk Taking – RT) และ การทำงานเชิงรุก (Pro activeness-PR) ตามแนวคิด เฟรเซอร์ส (Frese, 2000, p.18-25)

4.2.3 ตัวแปรตาม คือ

ผลการดำเนินงานองค์การ ประกอบด้วย ผลการดำเนินงานด้านผลิตภาพ (Productivity-PY) และความสามารถในการทำกำไร (Profitability-PF)ตามแนวคิด Mohammadi et al.(2014) และ Tangen (2005)

4.3 ขอบเขตด้านระยะเวลาที่ศึกษา

ศึกษาอิทธิพลคั่นกลางของการมุ่งเน้นเชิงกลยุทธ์ของผู้ประกอบการในการถ่ายทอดทุนทางปัญญาสู่ผลการดำเนินงานของธุรกิจรับเหมาก่อสร้างอาคารที่ไม่ใช่ที่พักอาศัยและสาธารณูปโภคเกี่ยวกับน้ำมันและก๊าซ โดยดำเนินการเก็บข้อมูลตั้งแต่เดือนมิถุนายน ถึงเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2560

5. วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณและใช้รูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยที่มีขอบเขตและรายละเอียดในการดำเนินการวิจัยดังนี้

5.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ คือผู้ประกอบการธุรกิจรับเหมาก่อสร้างอาคารที่ไม่ใช่ที่พักอาศัยและสาธารณูปโภคเกี่ยวกับน้ำมันและก๊าซ ในจังหวัดระยองที่จดทะเบียนกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้ากระทรวงพาณิชย์ ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 156 บริษัท โดยใช้การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามแนวคิดของ มนตรี พิริยะกุล (2558) ซึ่งได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 100 คน

5.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เป็นแบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 แบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list)

ส่วนที่ 2-4 เป็นแบบสอบถามในการประเมินสมรรถนะหลักขององค์การ ความได้เปรียบทางการแข่งขัน และผลการดำเนินการขององค์การ โดยลักษณะของข้อคำถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ตามแบบของ Likert (1932) [3]

5.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามจำนวน 156 ฉบับ แก่ผู้ประกอบการธุรกิจรับเหมาก่อสร้างอาคารที่ไม่ใช่ที่พักอาศัยและสาธารณูปโภคเกี่ยวกับน้ำมันและก๊าซ ในจังหวัดระยอง ซึ่งมีการตอบกลับครบทุกฉบับ หลังจากนั้นได้นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ และนำมาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

5.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

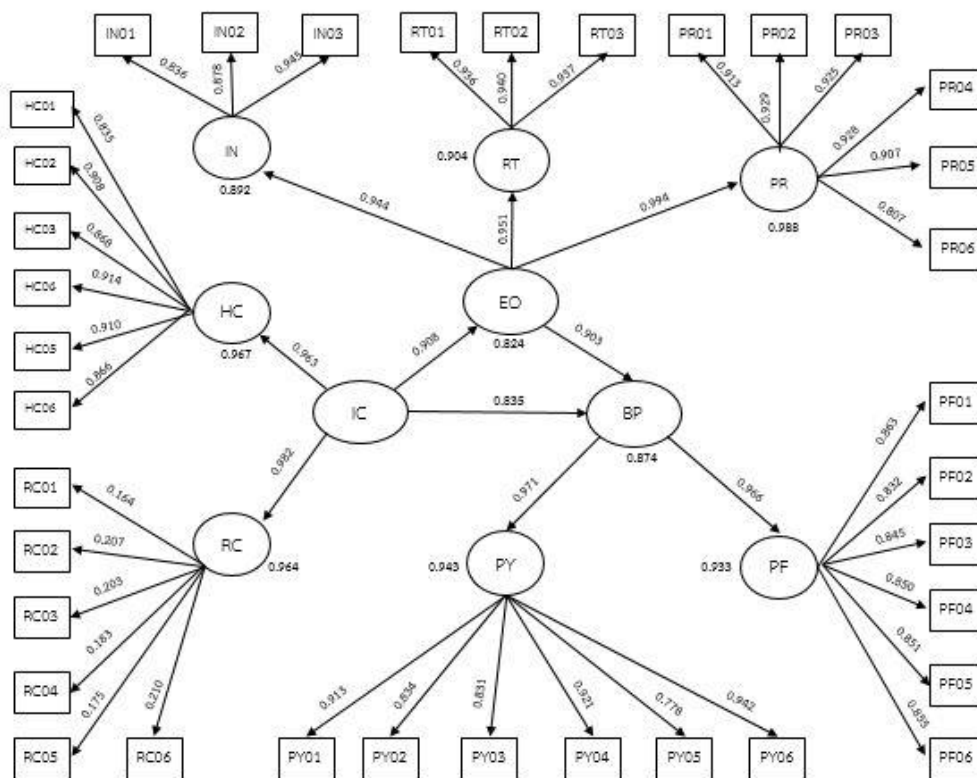
ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้วนำมาลงข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปและตัวแบบโครงสร้าง เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติที่ประกอบด้วย 1) สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และ 2) สถิติการวิเคราะห์ตัวแบบสมการโครงสร้าง (SEM) โดยใช้โปรแกรม PLS Graph 3.0 (Chin, 2001) [4]

6. ผลการวิจัย

วิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ พบว่า ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดย่อมในธุรกิจรับเหมาก่อสร้างอาคารที่ไม่ใช่ที่พักอาศัยและสาธารณูปโภคเกี่ยวกับน้ำมันและก๊าซ จำนวน 156 ตัวอย่าง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 66.70) มีอายุระหว่าง 41-50 ปี (ร้อยละ 54.50) มีระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า (ร้อยละ 35.30) มีขนาดธุรกิจที่มีลูกจ้าง 51-200 คน (ร้อยละ 42.30) มีรูปแบบการดำเนินธุรกิจ บริษัทจำกัด (ร้อยละ 60.30) มีระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจ

มากกว่า 15 ปี (ร้อยละ 42.30) เคยประกอบการธุรกิจประเภทอื่นก่อนธุรกิจปัจจุบัน (ร้อยละ 46.20) เคยมีประสบการณ์การทำงานจากที่อื่นก่อนเริ่มประกอบธุรกิจ (ร้อยละ 70.50) และช่องทางในด้านเทคโนโลยีสมัยใหม่ในการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ทุกช่องทาง คือ มีเว็บไซต์ของตนเอง มีหน้าร้านที่สามารถติดต่อธุรกิจ และ Facebook ถึง (ร้อยละ 55.80)

การศึกษาวิจัยนี้เป็นการวิเคราะห์ตัวแบบสมการโครงสร้างในภาพรวม ซึ่งเป็นผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยสัมประสิทธิ์ความถดถอยอิทธิพลทางตรงและ ทางอ้อมที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานขององค์กร และผลการทดสอบสมมุติฐาน โดย ผลการวิเคราะห์เป็นดังนี้โดยผลการวิเคราะห์ดังรูปที่ 1

รูปที่ 1 แสดงเส้นทางความสัมพันธ์ตัวแบบสมการโครงสร้าง

จากรูปที่ 1 แสดงเส้นทางความสัมพันธ์ตัวแบบสมการโครงสร้างที่ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรซึ่งผลการวิเคราะห์ตัวแบบสมการโครงสร้างสามารถ อธิบายได้ ดังนี้ ปัจจัยที่มีผลโดยรวมต่อผลการดำเนินงานขององค์กร (BP) พบว่าทุนทางปัญญา (IC) และ การมุ่งเน้นเชิงกล

ยุทธ์ของผู้ประกอบการ (EO) มีอิทธิพลทางตรงต่อผลการดำเนินงาน ขององค์กร (BP) มีค่าเท่ากับ 0.835*** และ 0.903*** ตามลำดับ โดยที่ปัจจัยที่มีผลโดยรวมต่อการมุ่งเน้นเชิงกลยุทธ์ของผู้ประกอบการ (EO) พบว่า ทุนทางปัญญา (IC) มีอิทธิพลทางตรงต่อการมุ่งเน้นเชิงกลยุทธ์ของผู้ประกอบการ (EO) มีค่าเท่ากับ 0.908***

ตารางที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างอิทธิพลของตัวแปรของทุนทางปัญญาที่มีต่อผลการดำเนินงานขององค์กร

ตัวแปร (LV)	ค่าความผันแปร (R ²)	อิทธิพล (effect)	IC	EO
ผลการดำเนินงานขององค์กร (BP)	0.874	DE	0.835***	0.903
		IE	0.820	0.000
		TE	1.655	0.903
การมุ่งเน้นเชิงกลยุทธ์ของ ผู้ประกอบการ (EO)	0.824	DE	0.908***	N / A
		IE	0.000	N / A
		TE	0.908***	N / A

หมายเหตุ: De = Direct Effect, IE = Indirect Effect, TE = Total Effect, N/A = Not Applicable,

* หมายถึง p-value < 0.10 หรือ ค่า t > 1.65

** หมายถึง p-value < 0.05 หรือ ค่า t > 1.96

*** หมายถึง p-value < 0.01 หรือ ค่า t > 2.58

ผลการทดสอบสมมติฐานการวิเคราะห์ตัวแบบสมการ การดำเนินงานขององค์กรที่พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์
โครงสร้างการมุ่งเน้นเชิงกลยุทธ์ของผู้ประกอบการเป็น เส้นทางมีความแตกต่างกันดังแสดงในตารางที่ 3
ปัจจัยคั่นกลางที่เชื่อมโยงอิทธิพลของทุนทางปัญญาสู่ผล

ตารางที่ 3 แสดงสรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานการวิจัย hypothesis	ค่าสัมประสิทธิ์ เส้นทาง (Coef.)	ค่า t-test	ผลลัพธ์
H ₁ ทุนทางปัญญา มีอิทธิพลต่อการมุ่งเน้นเชิงกลยุทธ์ ของผู้ประกอบการ	0.908***	33.658	สนับสนุน
H ₂ การมุ่งเน้นเชิงกลยุทธ์ของผู้ประกอบการมีอิทธิพล ต่อ ผลการดำเนินงานขององค์กร	0.903***	13.100	สนับสนุน
H ₃ ทุนทางปัญญา มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของ องค์กร	0.835***	0.480	สนับสนุน

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่าอิทธิพลของตัวแปร คั่นกลางจะอธิบายอิทธิพลทางอ้อมระหว่างตัวแปรอิสระ
คั่นกลาง ซึ่งเป็นตัวแปรที่เข้ามาเปลี่ยนความสัมพันธ์ และตัวแปรตาม ซึ่งผลการทดสอบอิทธิพลทางอ้อมจะ
ระหว่าง ตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม โดยที่ตัวแปร ปรากฏดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการทดสอบอิทธิพลทางอ้อม (mediation effect) ของการมุ่งเน้นการเป็นผู้ประกอบการ

สมมติฐานการวิจัย	Effect	Boot SE	Boot LLCI	Boot ULCI
H ₄ การมุ่งเน้นการเป็นผู้ประกอบการเป็นปัจจัยคั่นกลางที่เชื่อมโยงอิทธิพลต่อทุนทางปัญญาสู่ผลการดำเนินงานของธุรกิจ (IC→EO→BP)	.7108	.0792	.5753	.8809

จากตารางที่ 4 ผลการทดสอบอิทธิพลการมุ่งเน้นการเป็นผู้ประกอบการเป็นปัจจัยคั่นกลางที่เชื่อมโยงอิทธิพลต่อทุนทางปัญญาสู่ผลการดำเนินงานของธุรกิจ มีค่าช่วงความเชื่อมั่นไม่คลุม 0 เอาไว้ แสดงว่า อิทธิพลทางอ้อมอยู่ในช่วง 0.5753-0.8809 จึงสรุปได้ว่า เส้นทางผลคูณสัมประสิทธิ์เส้นทางของอิทธิพลการมุ่งเน้นการเป็นผู้ประกอบการเป็นปัจจัยคั่นกลางที่เชื่อมโยงอิทธิพลต่อทุนทางปัญญาสู่ผลการดำเนินงานของธุรกิจ มีค่าอิทธิพลทางอ้อมไม่เท่ากับ 0

7. การอภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้แบ่งการอภิปรายผลการวิจัยออกเป็นแต่ละปัจจัย ดังนี้

1. ทุนทางปัญญา พบว่า มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาองค์ประกอบทุนทางปัญญาเป็นรายด้าน พบว่า ทุนทางปัญญาทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดย

ทุนทางปัญญาด้านด้านทุนมนุษย์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ทุนทางปัญญาด้านทุนเชิงความสัมพันธ์ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกประเด็น โดยพบว่า สถานประกอบการมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องนำทักษะและความชำนาญเฉพาะด้าน เข้ามาใช้เพื่อพัฒนาคนและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยรวมสูงสุด รองลงมา คือ สถานประกอบการมีการส่งเสริมพนักงานที่มีทักษะและประสบการณ์นำความชำนาญเฉพาะด้านมาให้

คำปรึกษางานกับพนักงานเพื่อให้เกิดการถ่ายทอดความรู้ และทักษะใหม่

2. การมุ่งเน้นเชิงกลยุทธ์ของผู้ประกอบการ พบว่า มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาองค์ประกอบเป็นรายด้าน พบว่า การเป็นผู้ประกอบการทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยการมุ่งเน้นเชิงกลยุทธ์ของผู้ประกอบการที่มีการทำงานเชิงรุกมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ กล้าเผชิญกับความเสี่ยง และเมื่อพิจารณาเป็น

รายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกประเด็น โดยพบว่าสถานประกอบการมีการนำข้อมูลทางเศรษฐกิจในปัจจุบันมาสร้างโอกาสให้กับกิจการมีค่าเฉลี่ยรวมสูงสุด รองลงมา คือ สถานประกอบการมุ่งเน้นการทำงานเป็นทีมเพื่อสร้างความแข็งแกร่งในกิจการและสถานประกอบการมีการวางแผนธุรกิจและวิเคราะห์แผนการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยที่เท่ากัน

3. ผลการดำเนินงานขององค์กร พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาองค์ประกอบผลการดำเนินงานเป็นรายด้าน พบว่า ผลการดำเนินงานขององค์กรทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยผลการดำเนินงานด้านผลิตภาพมีค่าเฉลี่ยสูงสุดรองลงมา คือ ผลการดำเนินงานด้านความสามารถในการทำกำไร และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกประเด็น โดยพบว่า สถานประกอบการมีการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและปรับปรุงการให้บริการใหม่ๆ ให้

สอดคล้องกับความต้องการของลูกค้า รองลงมาคือ สถานประกอบการมีความสามารถสร้างคุณภาพของงาน เป็นไปตามข้อตกลงในสัญญาและเสร็จทันตามเวลาที่กำหนด

เชิงรุก โดยมุ่งเน้นการพัฒนาพนักงานให้มีแนวคิดใหม่ นำเทคโนโลยีที่เหมาะสมและทันสมัยมาพัฒนากลยุทธ์ทางการแข่งขันให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงและมุ่งเน้นผลลัพธ์ในการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน

8. ข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้แบ่งการอภิปรายผลการวิจัยออกเป็นแต่ละปัจจัย ดังนี้

1) การมุ่งเน้นเชิงกลยุทธ์ของผู้ประกอบการ พบว่า จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้ประกอบการธุรกิจรับเหมาก่อสร้างอาคารที่ไม่ใช่ที่พักอาศัยและสาธารณูปโภค เกี่ยวกับน้ำมันและก๊าซ จะต้องคุณลักษณะการทำงาน

2. ทิศทางปัญญาด้านทุนมนุษย์และจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้ประกอบการธุรกิจรับเหมาก่อสร้างอาคารที่ไม่ใช่ที่พักอาศัยและสาธารณูปโภคเกี่ยวกับน้ำมันและก๊าซ จะต้องส่งเสริมให้พนักงานที่ต้องนำทักษะและความชำนาญเฉพาะด้าน เข้ามาใช้ในการพัฒนาบุคลากรและพัฒนาผลงานให้เกิดนวัตกรรมได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

เอกสารอ้างอิง

กรมธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์. 2555-2559

มนตรี พิริยะกุล. (2553). ตัวแบบเส้นทางกำลังสองน้อยที่สุดบางส่วน. การประชุมวิชาการสถิติและสถิติประยุกต์ ครั้งที่ 11 ประจำปี 2553.

พนม ภัยหน่ายและคนอื่นๆ. (2542). เครื่องจักรกลในงานก่อสร้าง . กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดดูเคชั่น.

วิสูตร จิระคำเกิด. (2544). การจัดการงานก่อสร้าง. ปทุมธานี : มหาวิทยาลัยรังสิต.

บุญทวรรณ วิงวอน และมนตรี พิริยะกุล. (2553). ตัวแบบเส้นทางพีแอลเอสของผลกระทบการเป็นผู้ประกอบการภาวะผู้นำ เทคโนโลยีสารสนเทศและสัมพันธภาพเสมือนญาติต่อผลการปฏิบัติงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในภาคเหนือของประเทศไทย.วารสารสุขุทัยธรรมมาธิราช, 23(2), 128-145.

ธัญนันท์ บุญอยู่ (2558).อิทธิพลคั่นกลางแบบอนุกรมของทุนทางปัญญาและการเป็นผู้ประกอบการในการถ่ายทอดวัฒนธรรมองค์การสู่ผลการดำเนินงานสำหรับอุตสาหกรรมต่อตัวถังรถโดยสาร. ดุษฎีนิพนธ์บริหารธุรกิจดุสิตบัณฑิต,มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

Likert, R. A. (1932). Technique for the Measurement of Attitude. Archives Psychological. 3(1), pp. 42-48.

Chin, W. W. (2001). PLS Graph User's Guide Version3.0, URL:<http://www.spsspasw.ir /upload/images/ei8gx66re11tenmq0sm.pdf>, access on 08/05/2017.

Frese, M. (2000). Success and failure of microbusiness owners in Africa: A psychological approach. Westport, CT: Greenwood

- Sharabati, A.-A., Nour, A.-N., & Ahamari, N. S. (2013). The impact of intellectual capital on Jordanian telecommunication companies' business performance. *American Academic & Scholarly Research Journal*, 5(3), 32-46.
- Tangen, S. (2005). Professional practice demystifying productivity and performance. *International Journal of Productivity and Performance Management*, 54(1), 34-46.
- Wang, G.-L. (2012). A study of how the organizational culture of international tourist hotels affects organizational performance: Using intellectual capital as the mediating variable. *The Journal of Global Business Management*, 8(1), 189-201.